

CONCERT

EN ♯ SOL ♯

MAJOR ♯ II

JORDI ♯ ♯

SIERRA I ♯

FABRA ♯ II

PREMI JOAQUIM RUYRA 1996

laGalera50jove

Primera edició:
març del 1997

Primera edició en aquesta col·lecció:
juny del 2013

Disseny gràfic de la coberta: Mariano Rolando
Disseny gràfic de l'interior: clase

Fotografia de la coberta: Carlos Rolando

Coordinació editorial: Anna Pérez i Mir
Direcció editorial: Iolanda Batallé Prats

© Jordi Sierra i Fabra, 2013
www.sierraifabra.com
© La Galera, SAU Editorial, 2013
per l'edició en llengua catalana

La Galera, SAU Editorial
Josep Pla, 95 – 08019 Barcelona
www.lagalera.cat
lagalera@grec.cat

Imprès a Reinbook
Av. Barcelona, 260. Pol. Ind. el Pla
08750 Molins de Rei

Dipòsit legal: B.12.942-2013
Imprès a la UE
ISBN 978-84-246-4688-2

Qualsevol mena de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra resta rigorosament prohibida i estarà sotmesa a les sancions establertes per la llei. L'editor faculta el CEDRO (Centre Espanyol de Drets Reprogràfics, www.cedro.org) perquè n'autoritzi la fotocòpia o l'escaneig d'algun fragment a les persones que hi estiguin interessades.

Índex

9	L'escapada
15	La casa
21	Els records
27	Els carrers
33	El violinista
45	La culpabilitat
51	La por
57	La pausa
63	La ferida
71	La màgia
77	L'amistat
85	La solitud
89	La música

95

El virtuós

101

L'amic

109

Les quatre ces

117

La passió

121

L'estrella

127

L,a trobada

135

El moment

139

Epíleg

*El dia 24 de juliol de 1995, la Susi,
l'Antonio García Teijeiro i jo vam veure
el concert de Bob Dylan al Poble Espanyol
de Barcelona. Aquest llibre va néixer
durant aquell concert i està dedicat
a tots dos.*

«Comunicació, Coordinació, Concentració, Compromís.»

(Yehudi Menuhin)

L'escapada

Els diners eren allà.

Només va haver d'obrir el calaix i ficar-hi la mà.

Va agafar un grapat de bitllets, a l'atzar. No tenia ni idea de quant valien, però l'únic que volia era no sortir al carrer sense res. Va tancar el calaix, se'ls va guardar a la butxaca dels pantalons i, un cop enllestida la part més senzilla, es va disposar a dur a terme la més difícil.

Va sortir de l'habitació a poc a poc, per no fer soroll. No sabia on era ella, ni els altres, però si qualsevol d'ells apareixia en aquell moment, els seus plans se'n podien anar en orris. I no disposaria d'una nova oportunitat, d'allò n'estava segur. Després seria massa tard.

I ella no l'hi acompanyaria mai, ni...

La suite era molt espaiosa, de manera que l'habitació

comunicava amb una saleta i aquesta conduïa al vestíbul al final del qual s'alçava la porta que donava al corredor. En passar per davant del mirall, es va fer una simple ullada informal. Només duia uns pantalons texans, una camisa blava de màniga curta i les seves vambes. Es va arreglar l'embullada cabellera, passant-s'hi una mà per damunt, i es va oblidar del seu aspecte. De tota manera, mai no li havia importat.

Va treure el cap pel badall de la porta i va comprovar que el corredor fos desert. Allà fora la llum era feble i tot semblava tranquil. Al fons, a la dreta, va veure la cambrera que encara estava netejant les luxoses habitacions d'aquella banda. Va esperar que es fiqués en una i aleshores va sortir. Els ascensors eren a la seva esquerra, a una dotzena de passes. Va arribar davant dels aparells i va pitjar el dígit de trucada. Els dos únics instants de perill real serien aquell i travessar el vestíbul de l'hotel, perquè si el veien i li preguntaven on anava...

L'ascensor va arribar fins a la planta i va obrir les portes automàticament. No hi havia ningú a dins. Va entrar a la cabina i va pitjar l'indicador del vestíbul. No va ser un viatge directe. L'ascensor es va aturar al pis novè per a deixar entrar un home amb cara d'haver tingut una pèssima reunió de negocis, i al setè per a recollir una parella de vells, probablement nord-americans pel mal gust en la vestimenta —ell duia uns pantalons de quadres vermells i blancs, i ella, un cridaner vestit rosa gairebé fluorescent. L'home del pis novè ni el va mirar. Segurament era dels que creien que tot allò que no passés del metre cinquanta encara no existia, no comptava. La dona de rosa, en canvi, li va adreçar un

somriure càlid i un amable *good morning*. Devia tenir néts allà a Wyoming. Va correspondre al seu gest amb un somriure també càlid i un altre *good morning* tan amable com el seu.

Ja no hi va haver més parades, i l'ascensor va arribar a la planta baixa. Va esperar que la parella de vells i l'home en baixessin, tant per educació com perquè d'aquella manera tenia temps de veure si al vestíbul hi havia algú conegut. En acabat, els va seguir a poca distància, emparant-se fins i tot en la seva presència.

El vestíbul de l'hotel era el clàssic formiguer dels grans establiments de luxe. Homes ben vestits malgrat la calor, dones elegants i cuidades, empleats portant i carregant maletes, taulells, somriures, atencions. Era l'únic nen que hi havia per allà, però allò no el va fer objecte d'una atenció especial. De fet, ningú no el va mirar. Va avançar a bon pas cap a la porta que donava al carrer i, a mesura que s'hi acostava, va anar contenint la respiració. Deu passes, cinc passes, una passa.

La va travessar i va sortir a fora.

La primera sensació va ser de llibertat. La segona, d'acolorament, perquè el sol era al seu punt més alt i allà l'aire condicionat interior perdia tota la seva força. La tercera, d'ansietat. Va tenir ganes d'arrencar a córrer, però allò hauria provocat l'alarma. Sabia que el porter de l'hotel estava a l'aguait. El va ignorar passant pel seu costat.

Únicament li faltava recórrer la distància que el separava de la parada de taxis, situada a uns vint metres,

però allò ja només era una simple prolongació del seu estat de nervis final. Era a fora, lliure. Estava sol. La llibertat era un do especial, però ara la solitud li semblava una benedicció.

—Daniel!

Es va aturar espantat, amb molta por de girar el cap, malgrat que aquella veu no li era familiar. Ara que es trobava tan a prop de la fi, no suportaria que el sorprenguessin. Va sentir unes quantes passes darrere seu i no va saber què fer. Els taxis, grocs i negres, formaven una processó massa propera, amb els seus llumets verds convidant-lo a fugir.

—Daniel! —va repetir la veu.

Es va materialitzar al seu costat, i llavors es va tranquil·litzar. L'havia coneguda la nit abans, al menjador de l'hotel. Era una noia de Madrid, molt bonica, si bé tres o quatre anys més gran que ell. No esperava trobar-la en aquella hora.

—Hola, Gabriela.

—On vas? —es va interessar la noia.

—A fer un volt.

—Quina sort! —va exclamar, fent una ganyota de disgust—. Jo he de sortir amb els meus pares. Tant de bo pogués venir amb tu.

—Potser ens veurem després.

Els ulls de la noia es van il·luminar.

—M'agradaria molt —va reconèixer.

—D'acord, doncs fins després. —Va començar a caminar, per si de cas, i va afegir:— Tinc una mica de pressa.

—Sort! —li va desitjar la Gabriela.

Sabia què volia dir, però se la va apropiar per al que estava fent en aquell moment.

Ja no el van aturar ni res ni ningú. Va arribar fins al primer taxi de la parada, va obrir la porta i hi va pujar. Emparat per la protecció del vehicle, es va sentir definitivament segur i fora de perill.

Va deixar anar un bufec d'alleujament abans de demanar:

—Al carrer Còrsega cantonada Muntaner.

La casa

El dia abans, durant el trajecte entre l'aeroport i l'hotel, ja s'havia adonat que amb prou feines reconeixia res. Ara aquella sensació es va accentuar fins a espantar-lo. Es va preguntar com podia ser que en tan poc temps, tot just uns quants anys, s'hagués oblidat de la seva ciutat, del lloc on havia nascut. S'esforçava a identificar-ne els carrers i les avingudes, a buscar pel calaix dels records alguna cosa que el situés allà al mig, però no se'n sortia. De fet, tret d'aquella sensació de familiaritat, que no sabia si era natural o forçada, Barcelona li semblava com la majoria de ciutats que visitava per primera vegada. I havia de ser diferent. Necessitava que fos diferent.

—No ets d'aquí, oi? —li va preguntar el taxista.

Què li podia dir?

—Per què ho diu?

—Perquè t'ho mires tot amb un pam de boca.

—Hi vaig ser fa molts anys —va manifestar vorejant la imprecisió.

—Això ha canviat molt amb els Jocs Olímpics. Ningú no ho reconeix. Ara sí que fa patxoca.

Era un home amable, grassonet, amb només mitja dotzena de cabells, salvats del naufragi de la part superior del seu cap. Tenia el taxi net i endreçat, amb un gran rètol de «prohibit fumar» en un lloc visible, la qual cosa agraïa. Cada cop odiava més el tabac i la pestilència de la seva proximitat.

Ella fumava molt, sempre nerviosa.

—Ets aquí de vacances?

—Sí —va mentir.

—Per gaire temps?

—Demà me'n vaig.

—Doncs no veuràs res —va lamentar el taxista—. Aquí t'has de quedar com a mínim dues setmanes.

Era bon home, però pesat, massa amic de fer preguntes. No es volia sotmetre a cap interrogatori, ni parlar d'ell mateix. I no tenia la més petita idea de si eren lluny o a prop de la seva destinació. Circulaven per la Diagonal, d'allò sí que n'estava segur.

Fins que va tenir una esgarrifança.

—Aquesta plaça...

—Francesc Macià —li va aclarir el taxista.

Eren a prop, ara sí que ho sabia. El seu pare i ell solien prendre hamburgueses a l'altra banda, i un gelat en un dels carrers de la dreta. I hi anaven a peu des de casa. El seu pare tenia el despatx per allà a la vora.

Feia tant de temps d'allò, que li va semblar d'una altra dimensió.

Tant de temps tancat en aquells pocs anys.

Sentia el taxista, que parlava a tort i a dret, però era incapaç d'escoltar-lo. Va abaixar el vidre de la finestreta i va treure el cap a fora deixant que l'aire li embullés els cabells. Els tenia tan llargs, que el desordre va ser total. Li agradaven d'aquella manera, és clar, però si els duia llargs, no era per la seva voluntat, sinó per la d'ella. Deia que allò li afavoria la imatge.

—És la cantonada que ve.

Aquelles paraules van capturar la seva atenció. Es va encarcarar. Se sentia... molt estrany, transcendent. Tornava a casa, i era com si anés a visitar un monument famós, d'aquells que veia al cine i després, en la vida real, li semblaven màgics. Va mirar a tots dos costats, buscant-la, fins que de sobte la va veure, davant seu, a mà dreta. Va ser just en el moment que el taxi girava cap al mateix costat i s'aturava al xamfrà.

—Molt bé, amic meu.

L'home va parar el taxímetre i es va tombar.

—Quant és?

—Cinc-centes noranta.

Es va treure els bitllets de la butxaca, tots. I en va triar un a l'atzar. Era de cinc mil pessetes, com la majoria dels que duia. Quan el va allargar a l'home, es va trobar amb dos ulls esbatanats.

—Escolta, noi —li va dir—, on vas amb tants diners?

—Doncs... són per a les despeses que pugui tenir —va arronsar les espatlles.

—Renoï, això dóna per a moltes despeses. —El continuava mirant amb ulls suspicajos.— Jo, de tu, aniria amb molt de compte amb els diners, i no els trauria tots alhora.

—Gràcies.

—No tens res més petit?

Ho va comprovar. Tots els bitllets eren de cinc mil, i n'hi havia dos de deu mil.

—No.

—D'acord, dóna'm —va bufegar el taxista.

—No cal que em torni el canvi —va dir ell.

—M'estàs dient que em quedi quatre mil quatre-centes deu pessetes de propina?

La seva cara va ser tot un poema.

—És que ja no me'n recordo, de com va aquí això dels diners —es va justificar.

Volia baixar com més aviat millor, estar sol, mirar la casa.

La seva casa.

—Escolta, et passa alguna cosa?

—No, de debò. Però tinc pressa.

—Doncs no agafis gaires taxis i els diguis això, perquè no tots són com jo, entesos?

—Entesos.

El taxista va arquejar les celles, va expulsar un doll d'aire retintut als pulmons i es posà a buscar el canvi. Li va tornar dos bitllets de dues mil pessetes, quatre monedes de cent i dues de cinc. En Daniel li va donar dues de les monedes de cent i els dos duros. L'home ja no va afegir res més.

—Gràcies. —Va acceptar, amb molt de gust, la propina.

Va baixar del taxi i va esperar que el vehicle es reincorporés al trànsit rodat. Ho va fer acabant de girar a la dreta, pel carrer de Còrsega.

Aleshores va aixecar el cap.

La casa estava igual, no havia canviat gens. Allà sí que semblava que el temps no hagués passat. Fins i tot les olors i els sorolls li semblaven els mateixos. Ja no era un estrany. Era ell tornant de l'escola, o del quiosc de l'altra banda, o del forn, esperant que el semàfor es posés verd, amb algú a la finestra vigilant.

Les seves finestres, el balcó, al tercer pis.

Tenia un nus a la gola, i no se'l podia empassar. De manera que va optar per quedar-se quiet a la cantonada, aclaparat pels sentiments, carregat de tants i tants records, amb el pes de les emocions a flor de pell i la sensació que tot allò era irreal. Autèntic, però irreal.

Per primer cop es va preguntar què feia allà.

Per què hi havia volgut tornar.

I, veient que no trobava cap resposta, va reaccionar i va travessar el carrer.

Els records

La portera, la senyora Empar, estava igual que com la recordava. No havia canviat gens. Fins i tot semblava que portés el mateix davantal de petits quadrets blancs, negres i grisos, etern, lligat al coll i a la cintura. La va veure a la porta del carrer, escombrant, sempre enfeïnada i, de passada, mirant a tot arreu. La seva mare no la podia veure, deia que era una xafardera. Però a ell li queia bé. Mai no s'havia queixat per res, ni tan sols el dia que va entrar amb els peus plens de fang i ella acabava de fregar el vestíbul. El va renyar, però no en va dir res a la seva mare.

De totes maneres, s'hauria estimat més no veure-la, pujar al pis directament i trucar.

Allò el va deturar.

No va haver d'esperar gaire. La senyora Empar va acabar d'escombrar en un parell de minuts i, tot seguit, es va ficar a la porteria. Va poder veure com desapareixia per la porta. És clar que, quan passés per allà, segurament trauria el cap, perquè sempre havia tingut una mena de radar per a detectar la incursió de qualsevol persona. Estava orgullosa que no se li esquitllessin estranys a l'edifici.

Es va introduir al vestíbul i el va travessar amb decisió fins a l'ascensor. No hi va entrar. Havia estat de sort i la portera no l'havia detectat, de manera que va enfil·lar l'escala i, pujant els esglaons de dos en dos, aviat va quedar fora del seu abast.

En menys de mig minut es plantà al tercer pis.

Es va aturar davant de la porta que quatre anys i mig abans havia estat casa seva.

El mateix esglai que havia tingut en veure l'edifici es va tornar a apoderar d'ell, però ara corregit i augmentat. Gairebé no va gosar ni respirar, i encara menys bellugar-se. Quan ho va fer, va ser per tocar la fusta, amb el tou dels dits. Podia recordar la darrera vegada que havia estat allà, que havia sortit per aquella porta, amb les últimes maletes, plorant. Aleshores, malgrat el que l'esperava, va ser com si tota la vida se li desmuntés. Ho podia recordar tot i, ara que tornava a tenir aquell nus a la gola, no podia respirar, i un brunzit al cap li feia venir vertigen.

No va saber per què, però la primera cosa que va fer en tornar-se a moure va ser recolzar l'índex de la mà dreta al timbre de la porta i pitjar-lo.

Només va sonar una vegada.

Llavors va sentir la temptació de posar-se a córrer, tornar a baixar l'escala al màxim de la seva velocitat i desaparèixer.

No ho va fer. Va continuar quiet. Molt quiet.

Què diria? El prendrien per boig. De totes maneres, ja res no seria igual.

Es va escolar molt lentament una desena de segons.

Fins que va comprendre que al pis no hi havia ningú.

No sabia si sentir-se millor o pitjor. Si més no, ho havia intentat. Allò el va fer experimentar una mena d'orgull interior, privat i personal, que el va tranquil·litzar. En Jamie Fritzwalller sempre li deia que, fes el que fes, ho fes amb decisió, sense dubtar. Valia més equivocar-se actuant que no pas perdre una oportunitat per no haver-ho fet.

En Jamie Fritzwalller era un tipus com n'hi havia pocs.

Va fer mitja volta i davallà l'escala a poc a poc. Quan vivia allà, solia baixar els esglaons de dos en dos o de tres en tres. Se sentia contrariat pel fracàs de la seva temptativa, però alleujat per no haver hagut de justificar la seva presència allà. Quan va arribar a l'entrada de l'edifici, la senyora Empar tornava a ser fora de la porteria. Aquesta vegada no la va poder esquivar.

De primer se la va quedar mirant, mentre ella arrufava les celles amb cara de pocs amics. Però, gairebé de seguida, la dona va mudar l'expressió, i una llum intensa

li va il·luminar les faccions. El temps que va trigar a reconèixer-lo.

—Però... per l'amor de... Dani!

—Hola, senyora Empar.

Li va allargar la mà amb una formalitat que ella no va entendre. La dona, per la seva banda, el va abraçar i li va estampar un parell de petons a les galtes.

—Caram, caram! Déu n'hi do com has crescut, noi! I quin goig que fas! Quin vent t'ha portat per aquí?

—Sóc a Barcelona de pas —va tractar de justificar ell.

—I la teva mare?

—Està bé.

—I el teu pare?

—També. És a Madrid.

—Suposo que a Amèrica tot deu ser diferent, oi?

—Sí.

—Ja estudies molt?

—Sí.

—I què hi fas, aquí?

Va encongir les espatlles. Com li ho podia explicar, a la senyora Empar?

—Volia veure casa meva.

—T'enyoraves, eh? —La dona va adoptar una actitud

afable, un cop superat el primer torrent d'alegria, pe-
tons i abraçades.— Ja veus que tot continua igual.

—Qui hi viu ara, al nostre pis?

—Un matrimoni jove i molt agradable —va respondre
la senyora Empar—. Ell és aparellador, i ella treballa
a l'Ajuntament. Tenen una nena de nou anys, que dorm
a la teva antiga habitació.

Una nena. A la seva habitació. Li va fer estrany. De pòs-
ters de futbolistes i cotxes devia haver passat a pòsters
d'estrelles de la música, segur. Tot diferent.

—Ara no hi són.

—Tots dos treballen... Que potser véns de dalt?

—Sí.

—Què dius ara! —La dona es va posar a riure.— Hau-
ries de tornar a la nit. Estic segura que t'hi deixarien en-
trar. A l'Agnès, la nena, li he parlat sovint de tu.

—No podré tornar —va bufegar ell.

—No, és clar. —Ella se'l va mirar amb una satisfacció
maternal.— Al barri n'estem molt orgullosos, de tu,
saps? Sempre et recordem.

Es va sentir incòmode. No volia parlar d'allò. Allà, no.
Allà tornava a ser simplement en Dani, com ella l'havia
anomenat.

No era un error haver-hi anat; ara, si més no, sentia que
havia vençut els seus fantasmes, però tenia ganes de mar-
xar, un cop fracassat l'intent d'entrar al seu pis. Tenia

por que a la senyora Empar no se li acudís avisar mig barri, cosa de la qual era molt capaç. Li ho va demostrar amb les paraules següents.

—De vegades encara et veig entrar per la porta, amb la funda i...

—Me n’he d’anar —la va aturar ell—. Només passava per aquí un moment.

—Ui, quan ho digui a en Genís! —La portera va alçar les mans.— No saps quina alegria m’has donat, fill! I que Déu et beneixi per la quantitat de coses boniques que fas!

—Gràcies, senyora Empar.

—Saluda la teva mare de part meva. —El va tornar a abraçar, esclafant-lo contra el seu pit generós, i va rematar el comiat amb dos petons més, un a cada galta. Feia olor d’all i julivert. El punt final del seu entusiasme es va produir a la porta del carrer, on va afegir: —I pensa a tornar una altra vegada! No t’oblidis de nosaltres, que tu sempre seràs part del barri!

—No pateixi —va somriure mentre feia el primer pas cap a la salvació.

—Adéu, rei.

—Adéu.

En Jamie Fritzwalller deia que no s’havia de dir mai la paraula adéu.

Fins aquell moment no es va adonar que ara sí que era per sempre, que ja no tornaria mai més.